

Bitten Schei
Mother Courage
Adresse: Fredriksborgvn 19
0286 Oslo

Oslo, 09.11.04

Mobil: + 47 930 52 850
E – post: bitten@mothercourage.no
www.mothercourage.no

SAK: Innspill til stortingsmelding om kultur og næring

Innspill knyttet til kultur- og næringsrelaterte prosjekter og satsinger som kan brukes som eksempel i meldingen

Bakgrunn:

Hvilke premisser bør ligge til rette dersom Norge skal kunne hevde seg i en ny, global konkurranseøkonomi - med mer vekt på kreative industrier og kulturell innovasjon? Kulturnæringen har i dag ingen plass i innovasjonssystemet (verken nasjonalt eller regionalt). Regjeringens innovasjonsplan har fokus på teknologi, men mangler fokus på elementer som talent og kreativitet. Kulturnæringene er like stor som verkstedsindustrien, litt større enn nærings- og nytelsesmiddelindustrien, over dobbelt så stor som jordbruk og skogbruk og over tre ganger så stor som fiske målt i bruttoprodukt. Hovedtyngden av bedriftene er svært innovative. Det er lærende bedrifter som jobber i løst sammenbundne og fleksible nettverk. Det er næringer som tiltrekker seg unge mennesker. Både i kraft av seg selv og som leverandører til næringslivet bør kulturnæringene anerkjennes som verdiskapende næringer av relativ stor betydning for norsk økonomi. (Østlandsforskning nr. 10/2004).

Utfordringer for den nye kunsterollen:

Kunstnerrollen er i endring. Kunstneren er på veg ut av galleriene og teatersalene. Kunstneren er i ferd med å bli mer markedsorientert. Kunst og "kommers" flyter inn i hverandre. Dette stiller nye krav til kunstnerens kompetanse i møte med næringslivet. Som samarbeidspartner og leverandør av tjenester. Kompetanseområder som nettverksbygging og partnerskap, utvikling av mål og forretningsplaner, salg og markedsføring, virtuell kommunikasjon, lobbyisme og mentorskap er lite påaktet i de tradisjonelle utdanningsinstitusjonene. Kunstneren som entreprenør, som driver av sin egen forretningsvirksomhet er lite fokusert.

Eksempel Danmark:

Innovationsmiljøet Louiz i Århus og København har hatt 140 nystartede kulturelle iverksettere som i 2004 har gjennomgått et iverksetterprogram i Louiz-regi.

Satsningen på å styrke den forretningsmessige kompetansen hos kulturentreprenører gjennom et forretningsutviklingsprogram har gitt effekter.

Hovedparten er kommet lengre med etableringen av sin virksomhet og er begynt å tjene flere penger. Samtidig bruker entreprenørene i stor grad metoder de har oppnådd i programmet. Louiz har dermed fostret en bedriftskultur der kulturentreprenørene i langt høyere grad og på en mer kvalifisert måte agerer som bedriftsledere.

Fra Louiz' side har det vært mulig å tilrettelegge et undervisningsforløp som foregår på kulturentreprenørenes premisser. Et av disse er at kulturelle iverksettere ofte er drevet av gleden ved det kunstneriske frem for det kommersielle arbeidet. Det er fra Louiz' side forsøkt hele tiden å relatere læringen til den enkelte iverksetters forretningsprosjekt. Og det er forsøkt å bryte ned noen av de stereotyper som er knyttet til det kommersielle.

Det bransjemessige fokus har muliggjort at entreprenørene har møtt likesinnede i samme situasjon; dermed er det hurtigere oppstått gjenklang og innsikt i hverandres arbeid, og sterke samarbeidsrelasjoner har utviklet sig under forløpet. Likeledes har entreprenørene fått nye kundekontakter gjennom det nettverk som oppstår omkring en Louiz Salon.

Eksempel Norge:

Kvinneuniversitetet på Løten gjennomfører høsten 2004 entreprenørskapspiloten "*Kunsten å leve av Kunsten*", der Mother Courage har prosjektledelsen. Piloten er et tilbud til kunsthåndverkere, bildekunstnere og grafisk designere fra Hedmark og Oppland som ønsker økt samarbeid med næringslivet. Programmet har 12 deltakere. Prosjektets mål er å bygge en tettere kobling mellom kunst og næringsliv for gjensidig læring og synergieffekt i regionen i en langsiktig sammenheng. Det går over fem to-dagers samlinger i løpet av 6 mndr. Det er knyttet 12 mentorer fra næringslivet til programmet, som i tillegg til individuelle adeptsamtaler hver mnd, også deltar på to fellessamlinger.

<http://www.kvu.hm.no/sider/nsr-kunsten.htm>

Piloten er finansiert av Innovasjon Norge og Hedmark Fylkeskommune.

En stor andel an deltakerne har mottatt etterutdanningsstipend fra Kunsthøgskolen i Oslo.

Erfaringene så langt i piloten tilsier at fokus på nettverksbygging, innovasjon og verdiskaping i næringslivet, koblet til utvikling av deltakernes egne personlige mål og handlingsplaner, flytter deltakernes blikk fra produkt til marked.

Forslag til tiltak:

Entreprenørskapsprogram for kunstnere/kulturentreprenører kan være et etterutdanningstilbud i samarbeid med utdanningsinstitusjonene, og bør gjennomføres regionalt.